

S NOVÝM SRDCEM V OBORU VŠEOBECNÁ SESTRA

Z obou úhlů pohledu dokáže povolání, na něž se připravuje, vnímat student Zdravotně sociální fakulty JU Vít Mazák. Význam i úskalí profese všeobecných sester totiž předtím dobře poznal jako pacient.

Narodil se začátkem května, ale už pátým rokem si v polovině dubna připomíná ještě své „druhé“ narozeniny. Tehdy mu totiž v Brně transplantovali srdce a nemocnice se mu stala na několik týdnů domovem, takže na lůžku prožil i své sedmnáctiny, které byly radostné. Operace se povedla a vše se dobře zhojilo. Sestřičky byly na mladého kluka hodné a zajímaly se o jeho příběh, který začal na nižším stupni víceletého gymnázia náhlým bojem se zákeřným virem, postihujícím srdeční svalovinu. Kvůli tomu zažil různá, ne zcela běžná vyšetření a cestování po nemocnicích. Na svůj věk získal také spoustu zkušeností s lékařskými i nelékařskými profesemi. „Určitě to ve mně podpořilo myšlenku pracovat a studovat ve zdravotnictví,“ vzpomíná mladý muž z Českých Budějovic, který původně zamýšlel stát se lékařem.

V jeho rodině sice nemá tento obor tradici, ale nyní jsou blízcí rádi, když je dovede ošetřit, naučí je některým ošetrovatelským postupům nebo umí poradit, co udělat pro upevnění svého zdraví. Dobře ví, jak je cenné. U něho se z běžné nemoci vyklubalo akutní srdeční selhávání. Léčba sice zabrala, ale úplné uzdravení dlouho nepřicházelo a po pár letech se jeho stav znovu zhoršil, až se jediným východiskem pro záchranu života stala transplantace. Celý proces trval roky. Problém objevili lékaři v českobudějovické nemocnici, odkud letěl urgentně vrtulníkem do Fakultní nemocnice v Motole, kde zůstal pár týdnů na dětské kardiologii. Následně musel být přemístěn do Brna. Zde si chvíli poležel,

vrátil se domů a jezdil na pravidelné kontroly do té doby, než se jeho stav začal opět horšit. Přišlo rychlé řešení z brněnského transplantčního centra, kde byl dlouhodobě sledován. Byl zapsán na akutní čekací listinu, a z důvodu prevence před onemocněním, které by zkomplikovalo případnou transplantaci, se musel vzdát docházení do školy a setkávání s kamarády a čekal na dárce doma s rodinou. Čekání trvalo tři týdny, každý den měl sbaleno na cestu. Dvakrát byl poplach planý, potřetí to vyšlo. Sanitka ho odvezla na letiště a podruhé ve svém životě letěl záchranářským vrtulníkem, tentokrát směr Brno. Operace trvala asi šest hodin.

S tak silnými zážitky, navíc v období dospívání, si člověk rychle srovná žebříček hodnot. I proto se rozhodl, že po zotavení bude volbou jeho vysokoškolského studia medicínský nebo zdravotnický směr. S uzdravením přišla nová energie a chuť dělat něco akčního, což tento obor také umožňuje. Stereotyp, který při praxích vidá na některých lůžkových odděleních, by mu prý nevyhovoval. Vítka láká jemu osudný operační sál nebo ambulance, například právě na kardiochirurgii. Studuje třetí ročník oboru Všeobecná sestra, nyní je v takzvaném meziročníku, a také je členem Akademického senátu ZSF JU. Pro bakalářskou, v budoucnu snad i diplomovou, práci uvažuje o tématech týkajících se právě transplantací srdce, kde by chtěl využít své kontakty v transplantčních centrech. A aby toho nebylo málo, příliv nových tvůrčích sil a možností se projevil i v tom, že se již od začátku svého vysokoškolského studia věnuje finančně-ekonomickému

a realitně-marketingovému oboru a podnikání. Pokud by to šlo, rád by tyto zkušenosti v budoucnu chtěl originálně skloubit se zdravotnictvím.

Profesi všeobecných sester dobře poznal už jako pacient a nyní objevuje její výhody i nevýhody při praxích, které jsou zrovna pro tento studijní obor velmi náročné jak z odborného, tak i časového hlediska. Krásu této práce spatřuje hlavně v tom, že pacienti považují sestry většinou za takové „anděly“, kteří „létají“ po oddělení a pomáhají jim v jejich zotavování. „Smysl tohoto povolání vnímá každý po svém. Někdo ho bere více ze sociální stránky z hlediska pomoci pacientům jako poslání, já ho vnímám spíše ze stránky medicínské, kde mě zajímají – často až fascinují – případy, ze kterých je vidět rozmanitost a zajímavost a k nimž se mohu dostat. Když někteří ochotní lékaři vidí moji zvědavost, popisují mi věci jako svému kolegovi, nejen na praxi, ale i jako pacientovi,“ líčí Vítek. Také úsměvně popisuje, jak je například pro pacienty těžké ho oslovovat, protože „bratře“ ani „sestřičko“ jim nejde z pusy. Dobře ví, jak důležitá je v těchto situacích empatie a jaký význam má každé slovo nebo třeba

jen povzbudivý úsměv. „Kolikrát se dostanu do situace, kdy se vžívám do pacienta a snažím se mu pomoci s využitím mých zkušeností a být pro něj inspirativní. V tomto ohledu se stále učím, protože já jsem tehdy jako pacient byl smířený se vším, co mě čekalo. Pro strach i bolest mám uděláno, ale to neznamená, že jsou takoví všichni,“ shrnuje, ale uvědomuje si, jak moc může strach pacientů léčbu zkomplikovat.

Ověřil si rovněž, že nelékařské profese mají i své stinné stránky: často jsou zavalené možná až nesmyslnou administrativou, je nutné počítat s rychlými změnami aktuálních plánů a podobně. Z mužského nadhledu mu neuniklo ani to, jak složité jsou někdy vztahy v ženských kolektivech, které ve zdravotnictví převažují. „Někde je znát napětí podpořené například přetvářkami a falš, což pak podlamuje celkový dojem z personálu a oddělení. A samozřejmě není ideální ani stále omílané finanční ohodnocení profese, které se sice za poslední dva roky zlepšilo, ale pořád je ještě kam se posouvat v porovnání se sousedními státy směrem na západ,“ uzavírá student. ●

Text: Alena Binterová

Foto: Aleš Motejl